

Вијећу Природно-математичког факултета

Оцјена магистарског рада *Различите методе за оцењивање непознатих параметара неких временских серија* кандидаткиње Сање Поповић

На LXI сједници Вијећа Природно-математичког факултета одржаној 20.4.2021. године именовани смо у Комисију за оцјену магистарског рада под називом *Различите методе за оцењивање непознатих параметара неких временских серија* кандидаткиње Сање Поповић.

Вијећу подносимо следећи

ИЗВЈЕШТАЈ

1. Тема рада

Тема магистарског рада припада теорији Анализе временских серија. Како је процес доношења одлука често повезан са предвиђањем будућих вриједности промјенљивих које зависе од времена, временске серије представљају погодно средство за предвиђање. Један од корака који претходи предвиђању јесте и оцењивање непознатих параметара модела.

2. Предмет рада

Временски низ или временска серија је уређени скуп реализација $\{x_t: t \in T\}$ регистрованих у уређеним временским тренуцима. Тако, реализација x_t је регистрована у временском тренутку t . Из дефиниције временског низа закључујемо да се његови елементи региструју секвенцијално, што значи да се елемент x_t региструје након што се региструју елементи x_s , $s < t$.

Скуп T зове се индексни скуп. У зависности од природе овог скupa T , временски низови могу се подијелити на непрекидне и дискретне временске низове. Ако је индексни скуп T непрекидан, тада и за временски низ $\{x_t: t \in T\}$ кажемо да је непрекидан. С друге стране,

уколико је индексни скуп T дискретан, тада за низ $\{x_t: t \in T\}$ кажемо да је дискретан временски низ.

У раду ће се за оцјену нпознатих параметара користити метод условне максималне вјеродостојности.

3. Организација и садржај рада

Рад је написан на 71 страну. Састоји се од увода, три главе, закључка и списка коришћене литературе. Списак свих R функција са детаљним објашњењима налази се у глави 3.

У другом поглављу дати су основни резултати и теорије временских низова који су користили у даљем раду. Тако су дефинисани појмови стационарности и ергодичносг, као и аутоковаријационе у аутокорелационе функције.

У трећој глави детаљно су уведени следећи модели времесних низива: ауторегресивни (AR), модели покретних средина (MA), ARMA и ARIMA модели. Разматране су и особине свакогод поменутих модела посебно.

Четврта глава почиње уводом у програмски језик R, као и навођењем функција које ће се користити у даљем раду. На конкретном примјеру детаљно је показано како се временска серија моделује и како се оцењују непознати параметри.

У последњем поглављу дат је и закључак.

Закључак

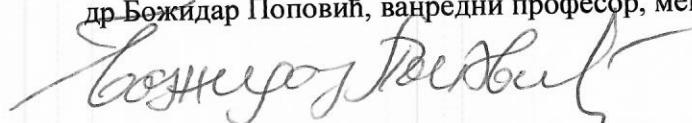
Рад је написан писмено, математички коректно, јасно и прегледно. Постигнут је планирани циљ истраживања.

Предлажемо Вијећу да одобри јавну одбрану магистарског рада под називом *Различите методе за оцењивање непознатих параметара неких временских серија* кандидаткиње Сање Поповић.

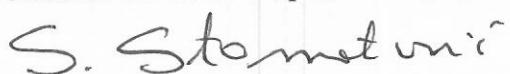
У Подгорици,

4.3.2022. год.

др Божидар Поповић, ванредни професор, ментор

др Синиша Стаматовић, редовни професор, члан

др Горан Попивода, доцент, члан

